

Met een korte, pakkende overdenking door de nieuwe voorzitter van de Holtense Dag, CDA-Statelid Jan Evering, werd de Holtense Dag 2010 zaterdag 13 november geopend.

Op de dag dat een van de bekendste bisschoppen per boot in ons land aankwam, vertelden dominee L. den Breejen uit Delft en monseigneur en hulpbisschop van Utrecht T. Hoogenboom vanuit respectievelijk de protestantse en katholieke invalshoek over de maatschappelijke rol van de kerk.

Dominee Den Breejen begon zijn verhaal met de opmerking dat de kerk de samenleving zeker iets heeft te bieden en dat is de kerk zelf. De kanttekening die hij daarbij plaatste, was dat de samenleving en de kerk ingrijpende veranderingen ondergaan; er is sprake van een postchristelijke tijd. De hang naar bezit en de daarbij behorende verzekeringen bieden niet het houvast dat de kerk wel kan bieden. De corebusiness van de kerk is het uitdragen van het evangelie.

De dominee legde uit dat religiositeit gelijk staat aan een persoonlijke zoektocht, die te maken heeft met innerlijke overtuiging, persoonlijke verantwoordelijkheid en betrokkenheid. Ieder mens is geschapen naar het beeld van God en is daarmee Gods vertegenwoordiger, ambassadeur of rentmeester. Bij veel mensen is dit beeld van God verstoort; de Heilige Geest helpt deze mensen het beeld te herstellen. Je zou door de ogen van God naar anderen en naar jezelf moeten kijken. Mensen zouden zich meer bewust moeten zijn van hoe we naar elkaar kijken en hoe we met elkaar omgaan. Het woord 'medemens' krijgt hiermee veel betekenis. We beseffen niet altijd dat ieder mens een verhaal heeft; we gaan vaak teveel af op onze vooroordelen. De kerk probeert krachtig stelling te nemen tegen het wij/zij gevoel; maar wil mensen laten inzien hoe ze Gods woord en beeld uit kunnen dragen in hun dagelijks leven. De kerk biedt geen stemwijzer, maar zet aan tot reflectie, zodat mensen in het stemhokje hun keuze baseren op het beeld van God.

Monseigneur Hoogenboom legde eerst uit dat de katholieke kerk uitgaat van de Heilige Schrift (woord van God) en de apostolische overlevering (de traditie). De mens heeft daarbij plichten en rechten die hij gewetensvol moet vervullen. Binnen de kerk en de wereld is de mens het middelpunt. Die plek moet toegankelijk worden gemaakt voor de medemens. Volgens C.S. Lewis heeft ieder mens eigen handen, waaruit hij iets goeds voort kan laten komen. De monseigneur benadrukte dat religie één is en transparant. Binnen religie kun je niet als met een vakkenpakket een deel kiezen en een deel laten vallen.

De rode draad is liefde en liefde is de verantwoordelijkheid van mensen voor elkaar. De grote vraag is hoe wij leven en wat een goede samenleving is. De waardigheid van de menselijke persoon is relationeel en sociaal. Voor het algemeen welzijn van de mens geldt dat mensen in principe afhankelijk zijn. De maatschappij is soms te veel bezig met middelen en te weinig met nadenken over wat je met die middelen kunt bereiken. Volgens het subsidiariteitsbeginsel is iedereen vrij om deel te nemen aan het sociale leven. Solidariteit is het cement van de samenleving en laat zien dat de mens van nature een sociaal wezen is. We moeten ons met z'n allen inzetten voor ons algemeen welzijn; we zijn allemaal verantwoordelijk voor ons samen. Een knelpunt is dat de verzilvering van de maatschappij ook een generatiekloof met zich meebrengt; de belangen van mensen liggen vaak ver uiteen en er is afnemende solidariteit tussen de generaties. De belangrijkste vraag is hoe jongeren en ouderen elkaar kunnen aanspreken op hun verantwoordelijkheden en dat ze beide openstaan voor de andere generatie. Volgens Ariëns moeten we leren onze tijd te begrijpen.

Egbert Knoeff vat beide inleidingen samen door aan te geven dat beide kerken in grondtoon hetzelfde klinken. Het probleem is dat veel mensen de grondtoon niet meer horen. Iedereen is beelddrager van God, maar niet iedereen ziet dat even goed. Monseigneur Hoogenboom vult aan dat je elkaar pas kunt bereiken, als je met elkaar praat.

Uit de vragen en opmerkingen kwam naar voren dat kerken soms voorzichtig zijn in hun uitspraken, omdat er verdeeldheid heerst. Praktisch gezien zouden kerken aan de maatschappij kunnen bijdragen door binnen de diaconie mogelijkheden te bieden door bijvoorbeeld een spreekuur voor alle burgers in de wijk of stad. Door

binnen de kerk te kijken naar werkzaamheden die door maatschappelijke stagiaires gedaan kunnen worden, kan de kerk jongeren kennis laten maken met een andere kant van de kerk. De zondagsrust tenslotte, zou heel goed kunnen bijdragen aan de kwaliteit van het sociale leven. Aan de hand van creatieve initiatieven kunnen kerkelijke instanties en professionele organisaties met elkaar verbonden worden, maar leren ook niet-kerkelijke burgers de kerk op een andere manier kennen.

Een tip voor het CDA is om niet alleen te reageren op de standpunten van andere partijen, maar ook het initiatief te nemen wat betreft een eigen agenda.

Er werd een opmerking gemaakt dat solidariteit van twee kanten zou moeten komen. Dominee Den Breejen reageerde hierop dat romantische liefde van twee kanten hoort te komen, maar dat de christen liefde geeft, zonder erop te rekenen dat de ander daarvoor iets teruggeeft.